Királyok imádása

Szárnyasoltár mozgószárnyának egykor kétoldalán festett táblája Aranyosmarótról

Alkotó	Bécsi tanultságú mester
Készítés ideje	1460–1470
Megnevezés	táblakép
Anyag	fenyőfa
Technika	tempera
Méretek	magasság: 107,5 cm szélesség: 59 cm mélység: 0,8 cm
Leltári szám	55.22

Leírás

A Királyok imádásának jelenete az eredetileg mindkét oldalán festett szárnytábla belső, a szárnyasoltár ünnepi nézetéhez tartozó oldalát díszítette. A kettéfűrészeléssel leválasztott, hétköznapi nézethez tartozó hátoldalon A tizenkét éves Jézus a templomban-jelenet (ltsz. 55.23) volt látható.

A kompozíció, az arctípusok, a szereplők mozdulatai, a térábrázolás jellege Hans Pleydenwurff festői környezetét idézik. Képünk közeli stiláris analógiája egy, a kronachi Fränkische Galerie-ban őrzött, azonos témájú festmény (MA3419), amelyet Pleydenwurff segédjének vagy családtagjának attribuált a kutatás, valamint egy, a Wartbergi mesterként emlegetett festő 1460-70 környékére datált Királyok Imádása kompozíciója (Kremsmünster, Stiftsgalerie). Az analógiák jól mutatják az Aranyosmarótról Esztergomba jutott táblák stíluskapcsolatait: Pleydenwurff környezetének hatása minden bizonnyal bécsi közvetítéssel érte el a festőt.

Proveniencia

Aranyosmarót r.k. plébániájától 1913 - 1916 között vásárolta a szétfűrészeléssel leválasztott, A tizenkét éves Jézust a templomban ábrázoló, egykori hátoldalával, valamint két másik táblaképpel (ltsz 55.20-21) együtt 1000 aranykoronáért Csernoch János prímás (v.ö. érseki hivatal iktatókönyve). 1911 előtt a négy tábla az aranyosmaróti plébánián függött. Könnyen elképzelhető, hogy a Migazzi-kastélyból kerültek a plébániára, és Migazzi Kristóf több más műtárggyal együtt, Bécs környékén vásárolta őket.

Restaurálás

1985 Madarassy Walter és Hernády Szilvia

Bibliográfia

• Die Heiligen Drei Könige. Mythos, Kunst und Kult. Hg. Manuela Beer, Iris Metje et al. Ausstellung Museum Schnütgen, Köln - München 2015, 256-257 (Sarkadi Nagy)
• Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum Régi Képtárának katalógusa. Budapest, 1975, Corvina, 11.
• Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó), 124 (a tiroli festészethez áll közel).
• Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Budapest 1955, 63, 114, 257.
• Magyarország műemléki topográfiája I. Esztergom 1. Esztergom műemlékei (összeállította: Genthon István; Budapest 1948), 26.

• V. Wagner: Gotické tabul'ové maliarstvo na Slovensku. Turciansky Sväty Martin 1942, 19 (a németlipcsei főoltár festőjétől).
• Genthon István: A régi magyar festőművészet. Vác, 1932, Pestvidéki Nyomda, 50.
• O. Benesch: Die Fürtserzbischöfliche Gemäldegalerie in Gran. Belvedere 14. 1929., 68.
• Lepold-Homor 1924, 96.
• Gerevich Tibor: Régi és újabb magyar festők a prímási képtárban. In: Vasárnapi Újság 1916/35. 552-553., 553.
• Divald Kornél: Bars és Hont vm-i kutatások. Múzeumi és Könyvtári értesítő V. 1911, 162.
• Divald Kornél: Magyarország Csúcsíveskori szárnyasoltárai, II. Bp. 1911, 41.
• Divald Kornél: Csúcsíveskori szárnyasoltárok Bars és Túróc vármegyében. A M. Mérnök és Építész-Egyl. Közlönye, 45(1911), 54.

Kapcsolódó műtárgyak
55.23 A tizenkét éves Jézus a templomban

